N°. 87.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 16 JULIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Breda*, gelezen request van *Bonaventura Cornelis Oomen*, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener *Slagterij*, in het achtergedeelte der Huizinge staande op de Groote Markt, Wijk A, N°. 409.

Gelet op het Koninklijk Besluit van den 31sten Januarij 1824 (*Staatsblad* N°. 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van belegde informatiën de commodo et incommodo,

Brengen bij deze het door *Bonaventura Cornelis Oomen* gedaan verzoek ter kennisse der ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der Huizen, staande naast de op te rigten *Slagterij*, om, ingeval iemand zoude vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen veertien dagen na dato, aan Burgemeester en Wethouders schriftelijk in te leveren.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt.

Breda, den 13. Julij 1857.

J. MASTBOOM.
De Loco Secretaris,
J. A. VAN DER BURGH.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Breda*, brengen bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat door den Arrondissements-ijker, *B. P. Bogaerts*, van Donderdag den 16den tot en met Vrijdag den 31sten Julij aanstaande, in het IJklokaal achter het Stadhuis op Stads-erve, dagelijks (uitgenomen Zon- en Feestdagen), van des voormiddags 9 tot des namiddags 4 ure, zal worden gevaceerd tot de herijking van al de in den jare 1856 en vroeger geijkte lengte-maten, inhouds-maten en gewigten. Zullende de toegang tot gezegd IJklokaal, niet anders dan langs de poort van Stads-erve, uitkomende in de St. Annastraat, mogen plaats hebben.

Breda, den 14. Julij 1857.

J. MASTBOOM.
De Loco Secretaris,
J. A. VAN DER BURGH.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Julij.

In eene dezer dagen gehouden zitting der Akademie van schoone kunsten is prins *Napoleon*, met algemeene stemmen, als opvolger van den markies *de Pastoret*, tot eerelid dier Akademie verkozen.

— Eenige dagen geleden werd op eene vliering in de straat Guisarde alhier, waar eene 84jarige vrouw gestorven was, die men algemeen voor zeer arm hield, de som van 80,000 francs in eene mande gevonden, en bij nader onderzoek vond men, onder de matras, nog eene aanzienlijke waarde, zoodat zij, alles te zamen genomen, nagenoeg 400,000 francs heeft nagelaten. De bezitster was vroeger dienstbaar, doch sedert de laatste dertig jaren niet meer, en werd gedurende langen tijd dagelijks, in armoedige kleeding, op de plaats Saint-Sulpice bedelende aangetroffen.

Deze rijke bedelaarster, die voor eene waarde van bijna 400,000 francs nalaat, heeft een neef en eene nicht, die zeer ver van Parijs wonen, en ten wier behoeve het gevondene in de consignatiekas is geplaatst.

— De Paus is den 2den dezer van Bologna te Modena aangekomen, om aldaar eenige dagen aan het Hertogelijk Hof door te brengen. Z. H. was zoowel door den Hertog als door de bevolking met grooten luister en veel eerbiedbetoon ontvangen.

— Van onderscheiden zijden ontvangt men berigt dat de bende Italiaansche revolutionnairen, die in Calabrie geland was, door de troepen van het Napelsche gouvernement herhaaldelijk geslagen en deels gedood, deels gevangen genomen is; ook de aanvoerder is omgekomen. Het is hun niet gelukt de bevolking in opstand te brengen; zij hadden gehoopt bijstand bij de troepen of althans bij de burgers te zullen vinden; en deze hoop was gegrond op de voorstelling, welke door vele liberale bladen van de stemming des legers en des volks gegeven was, maar de onjuistheid dier voorstelling is door den afloop dezer revolutionnaire onderneming gebleken. Dit wordt des te opmerkelijker geacht, daar de aanslag naar een stout beraamd plan, met ruime hulpmiddelen ondernomen was.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den Julij.

De met ongeduld verwachte berigten uit Indie zijn in 't laatst der vorige week te Londen aangekomen; zij luiden niet zoo gunstig als de regering gehoopt had, en hebben aan de Londensche beurs geen bemoedigenden indruk gemaakt. De ministeriële *Globe* van jl. Zaturdag zegt: Uit Indie is berigt ontvangen, dat de muiters buiten de muren van Delhi eene nederlaag geleden en daarbij 26 stukken geschut verloren hadden. Zij waren binnen Delhi geweken, en deze stad zou onverwijld bestormd worden. Eene groote menigte militairen van de inlandsche troepen in Bengalen en in de noordwestelijke provincien waren gedeserteerd. De generaal *Anson*, de opperbevelhebber van het Bengaalsche leger, die zelf den aanval op Delhi besturen zou, was den 27sten Junij aan de cholera gestorven.

— In de zitting van het Lagerhuis van jl. Vrijdag (dus vóór dat de boven medegedeelde berigten uit Indie in Engeland ontvangen waren) zijn eenige aan de regering gerigte vragen betrekkelijk de indische zaken door de ministers beantwoord. Uit hunne mededeelingen is gebleken dat aan de uit Engeland naar China gezonden troepen, althans door het gouvernement des moederlands, geene andere bestemming was gegeven, hoewel het niet onmogelijk was dat zij door lord *Elgin*, den Britschen commissaris voor de Chinesche aangelegenheden, op zijne eigene verantwoordelijkheid aan de Indische overheden afgestaan waren. Verder is daaruit gebleken dat tusschen den 21sten en 29sten dezer maand 14,000 man troepen uit Engeland langs de Kaap de Goede Hoop naar Indie afgezonden zouden worden, namelijk 2000 man in stoombooten, en de overige in zeilschepen, zullende deze laatste, naar de bewering der regering, die evenwel tegenspraak ontmoette, in dezen tijd des jaars spoediger of althans even spoedig Indie kunnen bereiken als de stoomschepen. Voor den overtogt dezer troepen zouden, naar de berekening der regering, zeventig dagen noodig zijn. Hierbij werd de verzekering gevoegd, dat geene kosten door het gouvernement gespaard waren noch zouden worden om de afzending en den overtogt dier troepen te bespoedigen.

— Het Hoogerhuis heeft met 173 tegen 138 stemmen de wet verworpen, strekkende om Israëlieten ook zitting te doen nemen in het Parlement.

— Uit Noord-Amerika is berigt ontvangen, dat de stoomboot *Montreal* den 26sten ll. te Quebec door brand is vernield en dat daarbij 200 personen, meerendeels Schotsche landverhuizers, zijn omgekomen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den Julij.

Heden wordt alhier verwacht de generaal-majoor *M. baron van Geen*, bevelhebber van de 4de brigade infanterie, buitengewoon adjudant van Z. M., ten einde het alhier garnizoen houdende 8ste regiment infanterie, behoorende tot gemelde brigade, te inspecteren.

— Wij zijn verzocht het volgende deze plaats te verleenen:

»Met genoegen verneemt men, dat bij de aanstaande verkiezing van vijf raadsleden in de gemeente, de heer Mr. *C. A. van Dam*, die onder de aftredende behoort, zich op nieuw beschikbaar stelt. Het is bekend, dat slechts door geheel persoonlijke beweegredenen die heer zich gedrongen gevoelde, onlangs zijn ontslag aan den raad in te dienen. Doch de omstandigheden, die hiertoe aanleiding gaven, waren van tijdelijken aard, en hebben thans opgehouden te bestaan. De heer *van Dam* zal zich, naar wij verzekerd zijn, vereerd vinden, zoo hij bij voortduring het vertrouwen der kiezers blijft bezitten, en zijne herkiezing zal, gelijk men veilig mag aannemen, hem tot spoorslag strekken, om met denzelfden ijver en dezelfde belangstelling, als vroeger, de belangen onzer gemeente te behartigen. Men mag daarom vertrouwen, dat de kiezers de gelegenheid, die zich aanbiedt, niet zullen laten verloren gaan, om dit inderdaad nuttige raadslid in het stedelijke bestuur te behouden.«

— Dezer dagen werden wij in de gelegenheid gesteld, een prachtig Vaandel te bewonderen, vervaardigd door onzen stadgenoot, den heer *Uelman*, alom gunstig bekend door zijn smaakvol borduurwerk, en bestemd voor het boogschuttersgezelschap *De ware Broedermin*, te Baarle-Nassau. Het stelt voor het wapen van genoemde gemeente, waarboven het devies van het gezelschap, terwijl zich daaronder een eiken- en een lauriertak slingeren. Het is op eene zeer eigenaardige wijze, op roode zijde geborduurd, en onderscheidt zich evenzeer door het ongemeen prachtige als door de minkostbaarheid en strekt alzoo ten bewijze, dat de industrie van onze stadgenooten zeer goed met de buitenlandsche in smaak en élégance kan wedijveren.

Naar wij vernemen, zal dit vaandel gedurende eenige dagen ten huize van den vervaardiger te bezigtigen zijn. Wij raden de beminnaars der kunst

ten sterkste aan van deze gelegenheid te profiteren en kennis te maken met besproken kunststuk."

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Zaturdag zijn ingekomen drie wets-ontwerpen betrekkelijk den aanleg van spoorwegen: 1°. tot verhooging van hoofdstuk V der begrooting van de staatsuitgaven voor 1857 (voorbereidende werkzaamheden tot den aanleg van spoorwegen); 2°. tot daarstelling van een fonds tot aanmoediging en ondersteuning van den aanleg van spoorwegen; 3°. tot vrijstelling van de regten van registratie en overschrijving op de verkrijging, bij aankoop en onteigening, van vaste goederen, benoodigd tot het aanleggen van spoorwegen.

De beraadslagingen werden daarop voortgezet over de drie eerste alinea's van art. 22 van het bedoelde wets-ontwerp op het onderwijs.

De heer *Meeussen* heeft nog voorgesteld om uit de tweede alinea van het artikel weg te laten den laatsten volzin, luidende:

» Hij (te weten de onderwijzer) prent aan de kinderen dien eerbied in (namelijk dien verschuldigd aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden) en wekt hen op tot onderlinge liefde en verdraagzaamheid."

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft dien zin in den loop der beraadslagingen aldus veranderd: » Hij wekt de kinderen op tot onderlinge liefde en verdraagzaamheid." waardoor werd weggelaten de bepaling, dat de onderwijzer eerbied voor de godsdienstige begrippen van andersdenkenden inprenten moet.

Nadat de heeren *Meeussen*, *van Foreest*, *ter Bruggen Hugenholtz*, *van Wintershoven*, *van Nispen van Sevenaer*, *Luijben* en de Minister van Binnenlandsche Zaken het woord hadden gevoerd, is de beraadslaging over de drie eerste alinea's van art. 22 gesloten, en geopend die over de laatste alinea, luidende:

» Waar de kinderen van het bezoeken der openbare school, uit hoofde van godsdienstige bezwaren der ouders, worden teruggehouden, en deze bezwaren, na een zorgvuldig onderzoek, niet kunnen worden uit den weg geruimd, wordt, indien hieraan kan te gemoet gekomen worden door de oprigting van eene bijzondere school, tot het oprigten en onderhouden van zoodanige school, des gevorderd, hulp verleend door middel van rijkssubsidie. Het verleenen van zoodanige subsidie geschiedt door de wet."

Op deze alinea werden twee amendementen voorgesteld, beide de strekking hebbende om die alinea te doen vervallen: het eene door den heer *Blaupot ten Cate*, het tweede door de heeren *van Akerlaken*, *Bieruma Oosting*, *Dirks*, *Godefroi*, *Nolthenius*, *Sander*, *Slicher van Domburg*, *Storm van 's Gravesande*, *Taets van Amerongen* en *Wintgens*.

De Minister van Justitie en de heer *Wintgens* hebben over de 4de alinea het woord gevoerd, waarna de beraadslaging over art. 22 gesloten, en de onderscheidene amendementen op dit artikel voorgesteld in stemming gebragt werden.

Al de voorgestelde amendementen werden verworpen met uitzondering van dat van den heer *Meeussen*, strekkende om uit de 2de alinea weg te laten die woorden, welke door den Minister van Binnenlandsche Zaken later veranderd waren, dit werd met 39 tegen 26 stemmen aangenomen.

Het amendement van de heeren *van Akerlaken*, en de negen andere leden, gelijkluidende met dat van den heer *Blaupot ten Cate*, tot weglating der 4de alinea van het artikel, werd met 63 tegen 2 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde art. 22, waaruit nu geligt waren de laatste zinsnede der 2de alinea en de 4de alinea, en thans luidende:

» Het schoolonderwijs wordt, onder het aanleeren van gepaste en nuttige kundigheden, dienstbaar gemaakt aan de ontwikkeling van de verstandelijke vermogens der kinderen en aan hunne opleiding tot alle Christelijke en maatschappelijke deugden.

» De onderwijzer onthoudt zich van iets te leeren, te doen of toe te laten, wat strijdig is met den eerbied, verschuldigd aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden.

» Het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkgenootschappen. Hiervoor kunnen de schoollocalen buiten de schooluren ten behoeve van de leerlingen, die op de school gaan, beschikbaar worden gesteld."

werd met 45 tegen 20 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren: Heemskerk, Westerhoff, Blaupot ten Cate, van Hoëvell, Bosscha, Delprat, Hoynck van Papenbrecht, van Franck, van Akerlaken, Vegilin van Claerbergen, Hengst, van Deinse, Sander, Hoekwater, van der Veen, Zylker, Anemaet, Reinders, de Brauw, Stolte, Baud, van Rappard, Wintgens, Storm van 's Gravesande, van Eck, van Bosse, Taets van Amerongen, Poortman, Gevers Deijnoot, Kien, van der Poel, Thorbecke, Dullert, van der Linden, Storm, Nolthenius, Dirks, van Heiden Reinestein, Godefroi, Slicher van Domburg, ter Bruggen Hugenholtz, van Zuijlen van Nijevelt, Biruma Oosting, Wybenga, en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: Sloet tot Oldhuis, de Poorter, Mackay, van Lynden, de Limpens, Meeussen, Beens, Groen van Prinsterer, de Lom de Berg, van Foreest, Dommer van Poldersveldt, Jespers, van Wintershoven, van Reede van Oudtshoorn, Meijlink, Strens, Luijben, van Nispen van Sevenaer, Bots en Elout van Soeterwoude.

De artikelen 24, 25, 26 en 27 van paragraaph 2 van het wets-ontwerp, » Van de onderwijzers" gaven geene aanleiding tot discussien.

Artikel 24, het verbod inhoudende dat de onderwijzers geene ambten of bedieningen dan met goedkeuring van Gedeputeerde Staten enz. bekleeden noch handel en nering drijven of eenig beroep uitoefenen mogen, werd na de daarover gevoerde woordenwisseling tusschen de heeren Dirks, Thorbecke, van der Linden en Sander, door den Minister van Binnenlandsche Zaken, ter verduidelijking van de redactie, veranderd.

— In de zitting van Maandag zijn de artikelen 28 en 29 van de wet op het lager onderwijs, achtervolgelijk aangenomen. Art. 30, luidende: «Elke gemeente voorziet in de kosten van haar lager onderwijs, voor zooverre die niet komen ten laste van anderen of op andere wijze worden gevonden," gaf tot breedvoerige discussie aanleiding. De heer *Sloet* stelde voor, achter de woorden «ten laste", te voegen «van den staat." De heeren *Meijlink*, *Hengst* en *Meeussen* ondersteunen dit amendement; de beide laatsten spraken met kracht voor de billijkheid, dat de subsidiën, die gedurende twee eeuwen en onder alle regeringsvormen, ten behoeve van het onderwijs in Noord-Brabant zijn uitbetaald, op de staatsbegrooting behouden blijven.

Nog twee amendementen op dat artikel zijn ingekomen, als van den heer *Reinders* om art. 30 aldus te lezen: «Met uitzondering van de helft van het minimum der jaarwedden, omschreven in de laatste alinea van art. 19, welke helft door den staat wordt bijgedragen, voorziet elke gemeente in de kosten van haar lager onderwijs, voor zoover die niet komen ten laste van anderen, of op andere wijze worden gevonden," en van den heer *van der Linden*, om achter art. 30 te voegen: «Wanneer in eene gemeente, uit hoofde van de verspreiding harer bevolking, meerdere scholen dan anders noodig zijn, worden van dat meerdere onderwijs de kosten, bedoeld onder litt. *a*. *b*, *g* en *h* van art. 31, gedragen door den staat en de provincie, elk voor de helft.

Nog voeren over het artikel het woord, de heeren *van der Linden*, *van Rappard*, *van Deinse*, *Sloet*, *Thorbecke* en *Dirks*.

De Minister van binnenlandsche zaken merkt op, dat er in deze discussie twee vragen te behandelen zijn: 1. de subsidiën voor het onderwijs in Noord-Brabant; en 2. de amendementen over de wijze waarop de gemeenten in de kosten van het onderwijs te gemoet zullen worden gekomen. Hij zal thans kort kunnen zijn, want beide vragen zijn reeds breedvoerig in de stukken behandeld. Wat de 1ste vraag betreft, zoo heeft de regering zich, bij het opstellen der wet, de vraag voorgesteld, of de gemeenten regt hebben op die subsidiën, of zij dus bestendigd moeten worden. De regering heeft die vraag ontkennend beantwoord. Iets anders is de billijkheid, en daarom is bij art. 30 door de woorden: «of op andere wijze" de gelegenheid daartoe niet afgesneden, als het blijkt dat er billijkheid of ook het regt bestaat. Wat de amendementen betreft, refereert hij zich aan de argumenten, die daartegen reeds, uit het oogpunt van den finantielen last voor den staat, zijn aangevoerd. Hij geeft eene berekening, waaruit blijkt dat, als de staat zich belast met de tractementen der hoofd- en hulponderwijzers, de kosten 3,000,000 zullen bedragen, en als de staat ook maar de helft dier kosten zou betalen, dan zou dit nog een belangrijke som uitmaken.

— In de zitting van gisteren zijn de discussiën over art. 30 ten einde gebragt.

Aan de behandeling daarvan namen nog deel de heeren *Sloet tot Oldhuis*, *Meijlink*, *van Bosse*, *Thorbecke*, *van Deinse*, *van der Linden* en de Minister van Binnenlandsche Zaken.

De bovenvermelde amendementen, werden achtereenvolgens verworpen: dat van den heer *Sloet tot Oldhuis* met 49 tegen 13 stemmen; dat van den heer *Reinders* met 44 tegen 18; dat van den heer *van der Linden* met 48 tegen 14

Art. 30 werd daarop zonder hoofdelijke stemming onveranderd goedgekeurd.
De art. 31—34, werden onveranderd aangenomen,
Artikel 35, luidende:

»Ingeval eene gemeente, door Ons, na Gedeputeerde Staten te hebben gehoord, verklaard wordt onvermogend te zijn de kosten van haar lager onderwijs te bestrijden, wordt, in hetgeen hare krachten te boven gaat, door de provincie en het Rijk, elk voor de helft, voorzien."

had de heer *Thorbecke* in de zitting van Maandag reeds voorgesteld te veranderen; welk voorstel hij thans met eenige wijziging herhaalde. Volgens dat voorstel zou het artikel aldus gelezen moeten worden:

»Indien Wij, na onderzoek door Gedeputeerde Staten, en de Provinciale Staten gehoord, oordeelen dat eene gemeente door de uitgaven, tot eene behoorlijke rigting van haar lager onderwijs vereischt, te zwaar zou worden gedrukt, wordt hetgeen ten laste der gemeente zal blijven door ons bepaald, en in het overige door de provincie en het rijk, elk voor de helft, voorzien.

Nadat daarover het woord was gevoerd door de heeren *Thorbecke*, *Strens*, *van Rappard* en den Minister van binnenlandsche zaken, is het amendement van den heer *Thorbecke* met 50 tegen 10 stemmen aangenomen, zoodat de door dezen voorgestelde redactie in de plaats van het regerings-artikel is gekomen.

— In de zitting der Provinciale Staten van ll. Donderdag is namens de centrale afdeeling, rapport uitgebragt bij monde van den heer *Oomen*, op den brief van Gedeputeerde Staten ten geleide van het reglement van het waterschap voor de Oude Maas, herzien en gewijzigd door de in de laatste najaarsvergadering benoemde commissie. De afdeeling concludeert tot goedkeuring van eenige wijzigingen en tot verwerping van anderen. Aan de orde gesteld op Vrijdag.

Namens de speciale commissie, belast met de herziening der provinciale reglementen en verordeningen werd rapport uitgebragt op het ontwerp-reglement op het onderhoud der wegen in Noord-Braband. De commissie legt een ontwerp-reglement op dit stuk over, dat insgelijks aan de orde op Vrijdag gesteld wordt.

Namens de eerste afdeeling wordt rapport uitgebragt op het door Gedeputeerde Staten ingezonden ontwerp van besluit tot onderhandschen verkoop van aan de provincie behoorende gronden gelegen langs provinciale wegen onder de gemeenten Steenbergen, Woensdrecht, Ossendrecht, Putte, Chaam en Herpen. — Conclusie tot goedkeuring van het besluit besloten.

Namens de zesde afdeeling. Bij monde van den heer *van Mens*, Op het voorstel van Burgemeester en Wethouders van Zevenbergen, om in afwachting van de tot standbrenging van den provincialen weg van Etten en Leur naar Zevenbergen, het gedeelte van den zandweg van den cingelsloot of de keibestrating van Zevenbergen af tot aan den spoorweg (eene lengte van ongeveer honderd strekkende ellen) te bestraten, te beklinkeren of te begrinden, en de daaraan te besteden gelden renteloos uit de gemeentekas voor te schieten, mits het bedrag daarvan, bij de eventueele voltooijing van den provincialen weg, door de gemeente zal worden ge-

kort van hetgeen zij in de kosten van daarstelling van den geheelen weg zal moeten bijdragen.

Gedeputeerde Staten hebben bij dit voorstel gevoegd eene kennisgeving dat eene gelijke vergunning door hen is verleend aan het gemeentebestuur van Hilvarenbeek, tot het voor rekening der gemeente doen aanleggen en onderhouden der bruggen, duikers, heulen en dergelijken benoodigd voor den gedecreteerden provincialen weg van Hilvarenbeek naar Tilburg.

De afdeeling concludeert: 1°. ten aanzien van Zevenbergen op dezelfde wijze te handelen als ten aanzien van Hilvarenbeek. 2°. Gedeputeerde Staten te magtigen, met het gemeentebestuur van Zevenbergen in onderhandeling te treden omtrent de uitvoering van dit gedeelte weg. Wordt overeenkomstig de conclusie besloten.

Bij monde van den heer *Koenen*. Op den door Gedeputeerde Staten overlegden brief waarin de Minister van Binnenlandsche Zaken het wenschelijke te kennen geeft, dat omtrent het bestaan en de kracht zijn van provinciale strafverordeningen de meest mogelijke zekerheid besta, dat elk ingezetene met een oogopslag kunne zien, welke provinciale verordening bij niet straffeloos kan overtreden. De minister geeft derhalve aan Gedeputeerde Staten in overweging, wat de strafverordeningen aangaat, bij de Provinciale Staten besluiten te provoceren, waarbij de provinciale strafverordeningen welke, zonder uitdrukkelijk ingetrokken te zijn, als vervallen kunnen beschouwd worden, buiten werking gesteld en die, waarvan het voortdurend of voorloopig in werking blijven noodig scheen, uitdrukkelijk als van kracht worden.

De afdeeling heeft deze zaak van zooveel belang geacht, dat zij vermeent dat het niet mogelijk is, haar in deze tegenwoordige zitting af te doen, zij stelt mitsdien voor, dat eene speciale commissie zal benoemd worden, aan welke de hiertoe betrekkelijke stukken in handen zullen worden gesteld en die daarvan in de eerstvolgende najaarsvergadering verslag zal doen.

De Voorzitter vraagt, of de afdeeling bedoelt eene geheel afzonderlijke commissie dan wel de thans reeds bestaande speciale commissie tot herziening der provinciale verordeningen en daar het eerste het geval is, geeft hij in overweging of thans de tijd niet zou gekomen zijn om te beslissen over de al of niet ontbinding dezer commissie, waarover reeds meermalen sprake is geweest.

De heer *Korteweg* stelt als amendement voor renvooi aan Gedeputeerde Staten.

Na woordenwisseling wordt het amendement van den heer *Korteweg* in hoofdelijke omvraag gebragt en met 34 stemmen tegen 26 verworpen en het rapport der afdeeling wordt thans zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De heer *Oomen* verklaart in te trekken zijn op heden gedaan verzoek tot het ter visie leggen van het rapport der speciale commissie voor de herziening der provinciale verordeningen, betrekkelijk de herziening van de politie verordening op de provinciale wegen.

Gemeld reglement wordt thans artikelsgewijze in beraadslaging gebragt en met eenige veranderingen aangenomen.

— In de zitting van Vrijdag was aan de orde van behandeling het herzien en gewijzigd Reglement op de Oude Maas, waarover de beraadslaging echter, op voorstel van den heer *Borret*, wordt aangehouden, ten einde het door middel van Gedeputeerde Staten aan het Waterschapsbestuur zou gezonden worden, om ter visie der belanghebbende ingelanden te leggen.

Door onderscheidene leden wordt namens de verschillende afdeelingen rapport uitgebragt. Alle rapporten worden echter tot de eerstvolgende vergadering ter visie gelegd.

De heer *L. Verheijen* zegt namens de eerste afdeeling dat zij wenscht het rapport omtrent de door den minister gedane vraag betrekkelijk eene bijdrage voor den aanleg eener schipbrug te Hedel te willen aanhouden, tot dat bekend zal zijn, welk antwoord door den gemeenteraad van 's Hertogenbosch op dezelfde vraag zal gegeven worden en verzoekt wanneer dat antwoord bij Ged. Staten mogt inkomen, het alsdan aan de afdeeling zal worden medegedeeld.

Thans gaat de vergadering over tot het benoemen der speciale commissie aan welke zal opgedragen worden het door den Minister van binnenl. zaken wenschelijk geoordeeld onderzoek naar de provinciale strafverordeningen, welke al of niet nog van kracht zijn. Tot stemopnemers worden benoemd de heeren *van Mens*, *Gerlach*, *Mutsaers*. Bij eene eerste stemming bekwamen de heeren *Hollingerus Pijpers* 43, *Roels* 34, *van Rijckevorsel* 30, *Buijsen* 28 en *Mutsaers* 25 stemmen, welke heeren alzoo tot leden dier commissie worden geproclameerd.

— Ll. Donderdag werd te 's Hertogenbosch de 21ste algemeene vergadering van het Provinciaal Genootschap van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant, gehouden. Na de openingsrede van den voorzitter, mr. *J. H. Telders*, werd verslag gedaan van den toestand des genootschaps en zijne bibliotheek. Vervolgens werd door den voorzitter aan dr. *Jan J. F. Wap* de zilveren medaille uitgereikt, voor het antwoord, door hem ingezonden, doch niet bekroond, op de door het uitgeschreven prijsvraag: *Eene geschiedenis van het land en de heeren van Cuyck*. Tot leden van het bestuur werden herkozen de heeren mr. *J. B. van Son*, mr. *P. F. van Gooth*, *P. R. D. Muller*, *J. Ringeling*, *H. M. C. van Oosterzee*, mr. *Et. A. J. van Lanschot* en mr. *J. F. C. J. de Roy*. Als prijsvragen werden uitgeschreven: 1°. eene volledige geschiedenis van Noord-Brabant, tijdens het bewind der Bourgondische hertogen in de Nederlanden, van hertog *Antoni van Brabant* tot en met hertogin *Maria van Bourgondië*; 2°. eene geschiedenis der abdij van Tongerle; met eene naauwkeurige beschrijving van hare regten en dependentiën, vooral binnen de grenzen der tegenwoordige provincie Noord-Brabant; 3°. eene verhandeling over den regtstoestand der molens, door water gedreven, in Noord-Brabant. Eindelijk werd door den heer *H. M. C. van Oosterzee*, predikant te Oirschot, eene redevoering uitgesproken, ten onderwerp hebbende: *Eene vergelijking tusschen Mozes en Columbus*.

— Bij besluit van Z. M. van 25 Junij ll. is aan den officier van gezondheid 1ste kl. *F. Stokhuijzen* het pensioen verleend; bij besluiten van 22 en 27 Junij zijn de kapitein *W. H. de Bruijn* van het 1ste, en de 1ste luitenant *W. F. Eymael* van het 8ste reg. Inf. op non-activiteit gesteld; voorts is aan den voormaligen 1sten luitenant *G. L. R. A. de Vernejoel*, ten gevolge van zijn eervol ontslag als majoor van het Luxemburgsch bondscontingent, een pensioen toegelegd.

Voorts heeft Z. M. bij besluit van den 4den dezer, n°. 59, bepaald dat de 1ste luitenants *C. F. Pabst* en *J. Brakel*, van het wapen der infanterie hier te lande, gedetacheerd geweest bij de landmagt in West-Indie, en die dezer dagen hier te lande zijn aangekomen, weder bij een der korpsen van het leger, en wel bij het 1ste regement infanterie, zullen worden ingedeeld.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 6den dezer, n°. 56, goedgevonden den 2den luitenant *J. B. van Driems* van het 7de regement infanterie, in zijnen rang en anciënneteit over te plaatsen bij het wapen der infanterie, van het leger in Oost-Indie.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 9den dezer, n°. 61, goedgevonden te benoemen: bij den provincialen staf, tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Utrecht, den kapitein der 1ste klasse *J. H. L. de Jongh*, van het 5de regement infanterie; bij het wapen der infanterie: bij het 1ste regement, tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant *L. C. G. Vijgh*, van het regement grenadiers en jagers; bij het 5de regement, tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant-adjudant *J. W. van Hopbergen*, van het corps; bij het 8ste regement, tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant *D. P. C. Poltgieter van Laar*, van het 3de regement van het wapen; bij het instructie-bataillon, tot 1sten luitenant, de 2de luitenants *W. Bannier* en *W. de Hartog*, beide van het bataillon.

— H. M. de Koningin, vergezeld van den jeugdigen prins *Alexander*, benevens HD. gevolg, is eergisteren morgen uit de residentie vertrokken, tot het doen van hare reis naar Londen.

— Naar men verneemt heeft Z. M., zoo als in vorige jaren heeft plaats gehad, goedgevonden te bepalen, dat, gedurende de maand September aanstaande, de vier bataillons van het regement grenadiers en jagers, en het 2de bataillon van het 6de regement inf. tijdelijk tot eene brigade zullen worden vereenigd, om met het 4de regement dragonders en de batterij veld-artillerie, gedurende genoemde maand twee of driemaal per week in de vlakte van Waalsdorp te manoeuvreren; zullende het bevel over die troepen worden opgedragen aan den generaal-majoor *van Mulken*, kommandant der 3de brigade infanterie.

— De geldelijke uitkomsten van het dienstjaar 1856 mogen zeer gunstig worden genoemd. De opbrengst van 's Rijks middelen en inkomsten is toch geweest *f* 104,440,072.12½; waaronder de ontvangst uit de geldmiddelen van 's Rijks overzeesche bezittingen ad *f* 28,500,000, waarvoor slechts was geraamd *f* 15,500,000. De uitgaven hebben beloopen *f* 92,626,947.78. Het vermoedelijk voordeelig slot over het dienstjaar 1856 bedraagt derhalve *f* 11,813,124.34½, wanneer men daarvan aftrekt *f* 1,725,000 voor afkoop van den Sondtol en *f* 10,000,000 tot daarstelling van een fonds tot aanmoediging en ondersteuning van den aanleg van spoorwegen, blijft nog ter verdere bestemming bij de wet te regelen over *f* 88,124.34½.

— Omtrent de in de zitting van Zaturdag ingekomen wetsontwerpen betrekkelijk de spoorwegen, verneemt men het volgende:

Het hoofddoel der drie voorstellen is, om daar te stellen een fonds en maatregelen te nemen tot aanmoediging en ondersteuning van spoorweg-ondernemingen in ons land. Van staatswege zullen de kosten gedragen worden voor de voorbereidende werkzaamheden tot opening der lijnen, teekeningen enz., en ten dien einde strekt het eerste ontwerp, om hoofdstuk V van de staatsbegrooting over het loopende jaar te verhoogen met eene som van *f* 100,000. Het tweede wetsontwerp heeft de strekking, om de onteigening van vaste goederen en perceelen, benoodigd tot den aanleg van spoorweglijnen, vrij te stellen van alle registratie- en overdragtsregten. Het derde wetsontwerp verligt den grondslag, voor een daar te stellen fonds, om daaruit spoorwegondernemingen aan te moedigen of te ondersteunen. Ten dien einde zullen 10 millioenen gulden kapitaal, in de schatkist aanwezig, worden bestemd tot aankoop van 2½, 3 en 4 pCts. Nat. Schuldbrieven, en dat kapitaal zal met de daarop loopende renten tot voorschreven einde dienen.

De eerste klasse omvat de volgende lijnen:

a. Harlingen, Franeker, Leeuwarden, Groningen, sluitende aan de Duitsche grenzen onder Leer.
b. Leeuwarden, Heereveen, Steenwijk, Meppel.
c. Groningen, Assen, Meppel, Zwolle.
d. Kampen, Zwolle, Raalte, Deventer, Zutphen, Arnhem en Nijmegen.
e. Nijmegen tot de grenzen van Kleef.
f. Nijmegen, Venlo, Roermond, Maastricht tot de grenzen van Luik.
g. Zevenaar tot Rheine.
h. Vlissingen, Middelburg, Bergen-op-Zoom, Rosendaal, Breda, Tilburg en 's Hertogenbosch.
i. Nieuwe Diep, Alkmaar, Castricum, Zaanstreken, Amsterdam, aansluitende aan den Rijnspoorweg.
k. Utrecht, Vianen, Gorinchem en Breda.
l. Rotterdam, Dordrecht, Middelburg, Vlissingen met Venlo.
m. Leijden, Woerden, met aansluiting aan den Hollandschen spoorweg.
n. 's Gravenhage naar Scheveningen.

De tweede klasse omvat de volgende lijnen:

a. Van Utrecht over Amersfoort naar Zwolle.
b. Van Raalte over Almelo naar de grenzen tot Rheine.
c. Breda in de rigting van Turnhout.
d. Tilburg naar Eindhoven, in de rigting van Maastricht.
e. Castricum naar Haarlem, achter het IJ om.
f. 's Bosch, Grave en Nijmegen.

De lijnen van de eerste klasse beslaan 1070 Ned. mijlen, die van de tweede klasse 276 Ned. mijlen. De kosten voor den aanleg van de eerst genoemde lijnen worden geraamd op *f* 89,100,000, die voor de tweede klasse op *f* 29,500,000. Bovendien worden de kosten van het maken van stoomvlotten over de Lek te Vianen, over de Merwede te Gorinchem, te Rotterdam en Dordrecht, benevens vaste bruggen over het IJ en werken te Nieuwe Diep, berekend op *f* 60,400,000, zoodat de gezamentlijke kosten van het spoorwegnet geraamd worden op *f* 179,000,000.

— Het voorstel van den heer *Dullert*, Maandag in de Tweede Kamer der Staten Generaal gedaan, tot herziening van art. 132 van het reglement van orde der Kamer, strekt daartoe, om dat art. aldus te lezen: « Alle werkzaamheden der Kamer of van door haar, den Voorzitter of de afdeelingen benoemde commissiën, die bij de sluiting eener zitting onafgedaan zijn gebleven, worden in de volgende zitting hervat, voor zoo verre zij de behandeling van voorstellen des Konings betreffen, indien die van Regeringswege op nieuw worden ingezonden, en voor zoo verre zij niet de instructie van voorstellen uit de Kamer betreffen, indien de Kamer daartoe besluit."

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Noord-Braband, zal hare gewone Zomervergadering openen op Dingsdag den 28sten Julij 1857, des avonds om zeven uren, in de bovenzaal ten huize van de Weduwe *Landheer*, Hinthamerstraat, ingang Gasthuisstraat te 's Hertogenbosch, zullende de Commissie Woensdag den 29sten, 's morgens om negen uren, beginnen met het afnemen der examina's, met uitzondering der Schoolhouderessen, die zich tot dat einde op Donderdag den 30sten, 's morgens om negen uren, aldaar behooren aan te melden.

Alleenlijk diegenen kunnen worden toegelaten, die zich ten minste acht dagen te voren, bij den Schoolopziener van het District hebben aangemeld, met overlegging van geboorteakten en voldoende bewijzen van zedelijk gedrag en inwoning, gedurende het geheele laatste jaar, te rekenen van den dag van het af te leggen examen, zonder welke zij niet mogen worden toegelaten.

De Commissie oordeelt het niet ondienstig aan alle belanghebbenden kenbaar te maken, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken, namens Zijne Majesteit den Koning, heeft verklaard, dat iemand, die wenscht zich te doen examineren, zich daartoe moet vervoegen in de Provincie, waar hij werkelijk woont, en wanneer deze tijd van inwoning minder dan een jaar is, behoort bij dispensatie aan den Koning te verzoeken.

Sleeuwijk, den 12. Junij 1857.

H. E. VERSCHOOR.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 13 Julij.

Van TARWE alleen bij gerijven verkocht: 129 ℔ N. witb. Poolsche *f* 420; 127 ℔ N. bonte dito *f* 395, 400.

ROGGE zonder handel.

GERST iets lager: 114 ℔ Dantziger *f* 233.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD bij vorigen marktdag 2 P. vl. lager; op 9 vaten Olie te leveren in Oct., Nov. en April 84½ P. vl.

RAAPOLIE merkelijk lager afgegeven, op 6/w. *f* 52½, vlieg. *f* 51¼; 1 Sept. *f* 49¼ à ½, ¼; 1 Oct. *f* 49 à ¼; 1 Nov. en Dec. *f* 49 à ¼, 49.

LIJNOLIE *f* ¼ lager, op 6/w. *f* 47, vlieg. *f* 45¾; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 45.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* 51¼; vlieg. *f* 50.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 95 à *f* 100.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* 11 à *f* 15.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 14 JULIJ 1857.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	11,30	tot *f*	11,50.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	6.95	» »	6,95.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0.00	» »	0,00.
Een dito pond Boter	» »	0,94	» »	0,96.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» »	1,90	» »	2,10.
Het 1000 Biken Talhout			»	3 00
Het 1000 Doof Hout			»	2.50
De kar Spaanders			»	4,10.
De » Struiken			»	4 50
De 100 Mutsaart			»	5 00

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (*14 Julij*) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 63½, 5/8, 9/16; 3 pCt. 76¾, 13/16; 4 pCt. 96¼, 7/16, 3/8; Amort.-Syndik. 3½ pCt. 90⅞, 91; Handelm. 160¾, 161½; Belgie 2½ pCt. 53⅛; Rusland 5 pCt. 105½, 3/8; dito 1828—29 103⅞; 4 pCt. 1840 88⅛; Id. bij Stieglitz 87⅞; 5 pCt. 1855 99⅜, 5/8, 3/8; Spanje 1¼ pCt. 25⅜, 7/16; Buitenl. 3 pCt. 43⅛, 3/16; 3 pCt. Binnenl. 37⅞, 15/16, 7/8; Portugezen te Londen 3 pCt. 45⅞, 46; Oostenr. Metall. 5 pCt. 76¾, 5/8, ¼; Zilver Nat. 5 pCt. 78, 3/16; Zilver 5 pCt. 1849—54 87⅜, ½, 3/8; 2½ pCt. 39½, 9/16.

Advertentiën.

KIEZERSVEREENIGING EENDRAGT TE BREDA.

In de ALGEMEENE VERGADERING, gehouden den 14. *Julij* 1857, zijn, ter voorziening in de gewone aftreding, bij VOLSTREKTE MEERDERHEID, tot KANDIDATEN voor het Lidmaatschap van den Gemeente-Raad aangewezen,

De Heeren:

P. G. VAN CRIMPEN, met 60 Stemmen.
Dr. J. BENS, » 57 »
J. J. L. INGENHOUSZ, » 56 »
A. A. N. CUYPERS, » 53 »
A. J. BOUWENS, » 51 »

Namens het Bestuur,
G. DE SERIÈRE, *Voorzitter.*
J. VERVOOREN, *Secretaris.*

GEDISTILLEERD.

Bij H. P. L. VAN POPPEL, Korte Brugstraat, tot civiele prijzen verkrijgbaar: alle soorten van Fijne LIKEUREN, RHUM, COGNAC, PUNCH, BRANDEWIJN in diverse soorten. MADERA, MALGA, RIJNSCHE, Roode en Witte WIJNEN, kunnende men zich van eene goede bediening verzekerd houden.

(Prijscourant op aanvrage verkrijgbaar.)

P. S. Voor de 253ste STAATS-LOTERIJ bij bovengenoemden aldaar te bekomen, heele en gedeelten van LOTEN in *Koop* en *Huur*. De trekking der 1ste Klasse begint Maandag a. s. 20 Julij.

*** In de Slijterij van A. VAN DIJCK, Ginnekenstraat te *Breda*, zijn tot zeer civiele prijzen te bekomen: alle soorten van dubbele fijne Fransche, Rijnsche en enkele LIKEUREN, RHUM, COGNAC, PUNCH, exquise BRANDEWIJN, MADERA, Roode en Witte WIJNEN, fijne GENUA-OLIE, enz.

NB. Met elf Flesschen of 10 Kan geniet men aanmerkelijk rabat.

ANTWERPEN-ROTTERDAM-BREDA.

SPOORWEGEN.

JULIJ 1857.

PLEIZIER-REIS

IEDEREN ZONDAG.

Breda en Antwerpen.

Vertrek van *Breda* naar *Antwerpen* 6 u. 50 m. 's morgens.
Terug van *Antwerpen* naar *Breda* 5 u. 25 m. 's avonds.

Coupons heen en weer, geldig voor dezelfden dag, tegen den prijs van het enkel biljet.

GROOTE PRIJSVERMINDERING.

Van *Breda* naar *Antwerpen* en terug.
1ste Klasse fl. 2,88⁵; — 2de Klasse fl. 2,29⁵; — 3de Klasse fl. 1,44⁵.

De eerste trein van *Breda* naar *Antwerpen* is in correspondentie met *Brussel* (aankomst te *Brussel* 11 u. 30 m.).

Het vertrek van 5 u. 25 m. van *Antwerpen* naar *Breda*, is in correspondentie met den trein van 4 u. uit *Brussel*.

De Nederlandsche reizigers zijn niet gehouden van paspoorten voorzien te zijn. Het is slechts noodig dat zij dit door een of ander stuk bewijzen.

ABSHAUBBIN'S

OF

Anti-Rhumatische Watten.

Maar wie, vraagt de ongeloovige, zijn dan toch die onbekende personen, die door deze Watten zijn geholpen? Zoo ik voor mij-zelve geene zekere bewijzen had, dan nog zou mij het veelvuldig debiet van de heilzame werking overtuigen. Wat zou het dus den ongeloovigen baten, of ik bekend maakte dat Mejufvrouw *S.*, Mevrouw *v. B.*, de Heer *Z.*, te Delft; de Heeren *J. G.* en *O.* te Rotterdam; *R.* en *V.* te Leiden, geheel door het gebruik dezer Watten van hunne Rhumatische Pijnen zijn genezen; terwijl ik niet ligt van het mij geschonken vertrouwen *gebruik* of *misbruik* zou maken, om de namen der gewezene lijders zonder hunne toestemming te vermelden. Bovendien is 20 Cent toch niet te veel om zich te overtuigen en tevens te helpen, al is het ook slechts voor de geringste Rhumatische Aandoening.

Hoofd-Dépôt te Delft bij A. BREETVELT Az., die tot bewijs der echtheid de Biljetten onderteekent.

Verdere Dépôts

M. Sweep, Breda.	Mej. C. H. Knikker, Tilburg.
Mej. Van Ravensteijn Donkers, 's Bosch.	W. van Asten, Helmond.
M. Smeur, Bergen op Zoom.	J. H. Kelder, Rotterdam.
Mej. J. de Jong, Oosterhout.	A. Reijnardt, »

En meer bekende Depôts

INSECTENPOEDER.

Dit Zaad eener bloem uit het Ararat-Gebergte, doodt oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, motten, bladluizen, mieren en ander ongedierte. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Het is in Kippenhokken, Duiventillen, Menagerien, Broeibakken, en op Koornzolders tegen [illegible] landen, van groot nut. Suikenfabrieken kunnen [illegible] van de lastige [illegible] gezuiverd worden. Waar het niet goed te strooijen gaat, kan men het met een blaaspijp inblazen, men kan het met spiritus aanzetten en als tinctuur opstrijken of ingieten, ook door berooking worden de insecten gedood. Wollen goederen kan men tegen mot bewaren en die, waarin ze reeds is, met eene stofwolk daarvan bevrijden. Bloemen en Planten kan men er mede van ongedierte zuiveren. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, J. C. Kannemans v. Dashorst.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	's Hertogenbosch, F. L. Walsch.
Breda, Wed^e Wiercx Folla.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.